

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1525. usque ad annum 1529

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1769

VD18 90118480

§. 65. Quorumdam Principum oppositio contra hoc edictum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66472)

Sæcul. XVI
A.C. 1529.

deinde ne doctrina eorum, qui de Cæna Do-
mini secus, quam Ecclesia, docent, recipia-
tur, neve abrogetur Missa: nec iis in locis,
ubi novum est doctrinæ genus, impedimen-
tum fiat, quo minus ad Missam, qui volent,
accedant: Anabaptistis, qui suum dogma
pertinaciter defendunt, capitis pœna consti-
tuitur, & Ecclesiæ Ministris injungitur, ut
juxta probatam ab Ecclesia interpretationem
doceant, alia vero dogmata, de quibus for-
te disputari posset, non attingant, sed Con-
cilii Decretum expectent: ad hæc, ut pacem
inter se colant omnes Ordines, & Religio-
nis caussa nec damnum invicem dent, nec
alter alterius ditioni subditos in suam fidem,
aut tutelam recipiant: qui secus fecerint,
proscriptorum numero jubentur esse.

§. LXV.

Quorundam Principum oppositio con-
tra hoc edictum.

Sleid. l. 6.
pag. 196.
Pallav. l. 2.
c. 18. p. 116.

Quamvis hoc edictum non solum mo-
derate admodum esset conceptum,
sed etiam Principibus, qui a vera fide
defecerant, favere videretur, nihilomi-
nus haud deerant, qui eidem graviter
oblucentur. Hos inter præcipui erant
Saxoniae, & Brandenburgi Electores,
Ernestus & Franciscus Luneburgi Du-
ces, Philippus Hassiæ Landgravius, &
Wolfgangus Anhaltinus Princeps, qui
omnes

omnes huic edicto adversabantur, eo-
 quod manifestis, ut inquiebant illi, S. A. C. 1529.
 Evangelii veritatibus contrarium esset:
 Caussam vero suæ oppositionis ita pa-
 lam exponebant: *Standum est superioris*
Conventus Decreto, quo sua cuique Religio
permittitur adusque Concilium: ab eo mini-
me discedendum, neque sunt violanda, quæ
tunc pacis retinendæ causa post multam de-
liberationem pacta fuerunt, & signis atque
jurejurando confirmata: nos quidem exem-
plo nostrorum majorum volumus omnia Cæ-
saris causa: quantum etiam facultatibus at-
que viribus possumus, libenter ad ejus usum
atque dignitatem conferemus: præsens vero
caussa ad omnium salutem pertinet sempiter-
nam: quod igitur ab ipsis in eo dissentiamus
omnes, ne moleste ferant: sicut enim superius
decretum de communi omnium voluntate fa-
ctum est, ita quoque nisi pariter assentiantur
omnes, rescindi non potest, nec irritum fie-
ri: quominus ipsi, quam velint, Religionis
formam, suos intra fines constituent, non
repugnamus, ac rogamus Deum, ut suæ cog-
nitionis lumen in omnium mentibus accendat:
annis nunc aliquot, multa est, doctrinæ
caussa, dissensio ac simultas: ejus autem,
quæ sit origo, quis author, conventu No-
ribergico fuit quodammodo demonstratum,
& ipsiusmet confessione Pontificis, & ipso-
rum quoque Principum ac ordinum postula-
tis, quæ numero ad XXX. Legato Pon-
tificio

Sæcul. XVI.
A. C. 1529.

tificio tradita sunt: quorum tamen nulla est adhuc facta emendatio: deliberationum autem omnium hic semper fuit finis, quod tollendis videlicet controversiis & corrigendis vitiis nulla sit via expeditior Concilio, quod autem eo prætermisso, nunc decreverint, ut qui doctrinæ genus mutarunt, neque sine turba jam illud relinquere possint, nihilque amplius innovent, id non possumus laudare, neque recipere, nisi velimus ei doctrinæ, quam uti piam atque veram hucusque professi sumus, fidem derogare, ac fateri, discedendum esse quidem ab ea doctrina, si modo sine tumultu atque seditione fieri posset: quod ipsum quid esset aliud, quam verbum Dei, quod purum habemus ac impollutum, abnegare? quo sane nullum potest admitti gravius peccatum: nec enim sermone tantum, sed ipsa quoque re confitendum est: quantam hæc etiam abnegatio ruinam secum traheret, & quam esset futura perniciosa multis Evangelii cupidis, facile potest cogitari: quod ad Missam attinet, notum est, quemadmodum nostræ ditionis Ecclesiæ Ministri, pontificiam Missam invictis & firmis Scripturæ testimoniis expugnaverint, in ejusque locum instituerint Cœnam Domini, juxta præscriptum atque mandatum Christi, juxtaque morem ab Apostolis observatum: quare nec istam quoque decreti particulam admittimus, neque nostris, ut adsint Missæ jam abrogatæ, possumus concedere: nam ut maxime sincerus atque rectus esset

esset usus Missæ Pontificiæ, tamen, si ^{Sæcul XVI.}
 duas ipsi Missas inter se contrarias in suis ^{A C 1529.}
 Templis admittunt, quam id sit futurum ma-
 li exempli, & quantæ sint ex eo similitates
 orituræ, nemo est, qui non videat: quod au-
 tem præscribunt, quid suis ipsi populis man-
 dare, & quas in suis ditionibus ferre debeant
 leges, valde miramur, præsertim cum ipsi
 minime sint passuri, si quis hoc invicem apud
 eos tentaret: quid de corporis atque sangui-
 nis Christi præsentia, nostris in Ecclesiis do-
 ceatur, omnibus constat, neque longiori opus
 est explicatione: sed tamen, quod antea sæ-
 pe diximus, nunc etiam nobis videtur, non-
 dum esse videlicet in illos, qui secus docent,
 ejusmodi faciendum decretum, eo quod Cæsa-
 ris diploma nullam ejus rei mentionem faciat:
 deinde, quod ejus doctrinæ defensores neque
 vocati sint nec auditi: quam autem non sit
 decorum nec æquum, in rebus tam arduis ali-
 quid ullo tempore statui, non auditis iis,
 quorum interest, etiam atque etiam est consi-
 derandum: jam illud, quod dicunt, Evan-
 gelium esse docendum juxta receptas & ab
 Ecclesia probatas interpretationes, recte qui-
 dem habet, sed in eo lis est, quæ sit Eccle-
 sia vera: cum autem nulla sit doctrina cer-
 tior, quam Verbi divini, cumque præter
 illud nihil doceri debeat, & quæ videntur
 obscuriora Scripturæ loca non possint re-
 dîus, quam aliis ejusdem Scripturæ locis
 illustrioribus explicari, idcirco permanebi-
 mus

Sæcul. XVI
A.C. 1529.

mus in eo vestigio, & dabimus operam, ut veteris atque novi Testamenti scripta pure ac perspicue doceantur: hæc enim unica est ratio plane certa & indubitata: hominum vero traditiones nullo nituntur firmo fundamento: postremi conventus decretum, pacis atque concordie factum est causa: verum, si præsens hoc valere debet, maximis turbis & offensionibus via patefiet; jam enim licet adhuc quidem suspensum fuerit edictum illud Wormatiense, Principes quidam eo spectant, ut privatorum aliquot, suæ ditionis hominum fortunas avertant, & ad se transferant, ob non servatum edictum, ex eoque facile intelligitur, quid sit futurum, si nunc edictum illud denuo sanciat, & ex ipsis aliqui contra se vim expediant, & ad ea cogere velint, quæ salva conscientia præstari nequeunt: illud autem non recte dicitur postremi conventus decretum, ejusmodi verbis esse conceptum, ut eo plerique abutantur, & interea dum Concilium habetur, licere sibi quidvis putent: hæc nimirum ab iis potissimum sparguntur, qui supremi judicii metu, cum patefient omnia, parum afficiuntur; ad nos vero quantum attinet, non recusamus, quo minus iis, qui violatum a nobis dicunt illud decretum, apud æquos judices respondeamus: quæ cum ita sint, non assentimur huic ipsorum decreto, nostrique facti rationem reddemus, & palam omnibus, & ipsi quoque Cæsari: ac interea, dum inchoetur,

aut

aut publicum totius Orbis, aut Provinciae Germanicae Concilium, nihil faciemus, quod jure possit improbari: quod insuper de colenda pace, de non intervertendis aliorum bonis, de Anabaptistis, deque Typographis decretum est, in eo quoque, quod nostri est Officii, non ignoramus.

Sæcul. XVI.

A.C. 1529.

§. LXVI.

Horum oppositio quatuordecim Imperialium civitatum accessu firmata.

Horum Principum declarationem firmabant quatuordecim Imperialium Urbium Deputati, qui biduo post adversus Spirense Decretum reclamabant, suamque protestationem, ut vocabant, scripto palam exponebant, ac denique die decima nona Aprilis diploma edebant, quo ab omnibus nuper gestis ad Cæsarem, ad futurum Concilium generale aut nationale (*), necnon ad omnes

Sleid. Palavicin. l. cit.

(*) A tempore Concilii Basileensis frequentissima ejusmodi appellationum mentio in præfenti Historia occurrit, nullusque dubito, quin prudens Lector probe animadverterit, quod omnes seditiosi vel ad honestandam suam rebellionem adversus legitimum Superiorem, vel ad impune inducendos errores, vel denique ad effugiendam pœnam aperte promeritam hoc appella-